

Political Leadership of Local Administrators in Community Development for Nong Muang Khai subdistrict municipality, Nong Muang Khai District, Phrae Province

Benjawan Jaidee¹ and Somjit Konwong²

Received: January 05, 2023

Revised: September 09, 2023

Accepted: October 10, 2023

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the level of political leadership of local administrators in community development; 2) to study the relationship between Iddhipada 4 and the political leadership of local administrators in community development; and 3) to study the problems, obstacles, and suggestions of citizens regarding the political leadership of local administrators in community development for Nong Muang Khai Subdistrict Municipality, Nong Muang Khai District, Phrae Province. It was a mixed methods research. For quantitative research, a survey research method was used. The sample group included people living in Nong Muang Khai Subdistrict, Nong Muang Khai District, Phrae Province, totaling 362 people, using Taro Yamane's sample size calculation formula. Data were analyzed by finding frequencies, percentages, mean, standard deviations and finding the Pearson correlation coefficient. In terms of qualitative research, 9 specific key informants were interviewed by means of in-depth interviews. Descriptive content analysis techniques were conducted to include context. The results of the research

¹⁻² Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus

Corresponding author, e-mail: benjawan-jaidee@hotmail.com, Tel. 084-3705161

found that 1) the level of political leadership of local administrators in community development for Nong Muang Khai Subdistrict Municipality, Nong Muang Khai District, Phrae Province found that the overall level of political leadership of local administrators in community development for Nong Muang Khai Subdistrict Municipality, Nong Muang Khai District, Phrae Province, all 4 aspects was at a moderate level ($\bar{X}$ =3.43, S.D.=0.28); 2) the relationship between Iddhipada 4 and the political leadership of local administrators in community development for Nong Muang Khai Subdistrict Municipality, Nong Muang Khai District, Phrae Province, overall had a positive relationship at a relatively high level (r = .648**); and 3) problems and obstacles found that there was insufficient budget for infrastructure development because some structures required a high budget due to lack of continuity in project support. Training to provide knowledge about drugs to children and youth within the community lacked continuity in project proposals, promotion of learning arts and culture for the community and youth. Suggestions were found that projects should be proposed to work with government agencies directly to take direct responsibility for community development, such as community development, society, and culture, National Office of Buddhism, Provincial Agriculture, Department of Rural Roads that had the potential to go to agencies that had budgets or to promote local government. There should be public relations for citizens to help maintain the cleanliness of roads and walking routes. There should be activities organized for the community to involve the people in continuous learning. There should be promotion and support for people in the area to have careers that can be extended. There should be promotion of organizing activities to instill morality and ethics for youth.

Keywords: Leadership, Local Administrators, Community Development

ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบล หนองม่วงไข่ อำเภอนหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

เบญจวรรณ ใจดี¹ และสมจิต ขอนวงศ์²

Received: January 05, 2023

Revised: September 09, 2023

Accepted: October 10, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอนหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอนหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ จำนวน 362 คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเจาะจงจำนวน 9 รูป/คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาประกอบบริบท ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอนหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ พบว่า ภาพรวมระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอนหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$, $S.D.=0.28$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนใน

¹⁻² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

Corresponding author, e-mail: benjawan-jaidee@hotmail.com, Tel. 084-3705161

เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .648^{**}$) และ 3) ปัญหา อุปสรรค พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานเพราะบางโครงสร้างต้องใช้งบประมาณสูง ขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนโครงการ การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชนภายในชุมชน ขาดความต่อเนื่องในการเสนอโครงการ การส่งเสริมการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนและเยาวชน ข้อเสนอแนะ พบว่า เสนอโครงการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐรับผิดชอบโดยตรงในการพัฒนาชุมชน เช่น พัฒนาชุมชน สังคม วัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เกษตรจังหวัด กรมทางหลวงชนบท ที่เกิดศักยภาพไปยังหน่วยงานที่มีงบประมาณหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมกันช่วยดูแลรักษาความสะอาดของถนนและเส้นทางเดินเท้า จัดกิจกรรมให้ชุมชนมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพที่สามารถต่อยอดได้ ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมให้กับเยาวชน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารท้องถิ่น, การพัฒนาชุมชน

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทาง การเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง จะเห็นได้ว่า รัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหาร การปกครองของรัฐนั้น ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากมายในการบริหารประเทศให้ประชาชนได้รับความ สุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต อีกทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แต่ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึง ทุกชุมชนของประเทศ การลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ปกครองตนเองเพื่อการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และ ตรงกับความมุ่งประสงค์ของชุมชนนั้น ๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญ เกิดขึ้น ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปจะมีการใช้ลักษณะที่แตกต่าง กันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัย ภาวะผู้นำผู้บริหารจำเป็นต้องใช้แบบภาวะผู้นำให้

เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้ได้บังคับบัญชา จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาวะการณ์ปัจจุบันซึ่งมีการเร่งรัดคุณภาพการบริหารราชการแนวใหม่ให้เท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ นโยบายการปฏิรูประบบราชการและการเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติการปรับเปลี่ยนแบบภาวะผู้นำให้เข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการเร่งเร้าให้ผู้บังคับบัญชาได้พัฒนาความรู้ความสามารถที่จะทำงานได้อิสระและเต็มศักยภาพ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงชุมชน และต้องสำรวจตนเองด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งมีภารกิจในการให้บริการแก่ชุมชน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับชุมชน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดเพราะฉะนั้น เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับชุมชน จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างมากและต้องพยายามกระทำทุกวิธี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนที่เพิ่มประสิทธิภาพเพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้ดีและมีคุณภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งแบ่งประเด็นเป็นดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีความเชื่อมั่นของเครื่องมือใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สามารถคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งสองฉบับได้เท่ากับ 0.883 มีตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ 5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และมีตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย 1) ด้านฉันทะ (ความพอใจ) 2) ด้านวิริยะ (ความขยันหมั่นเพียร) 3) ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) 4) ด้านวิมังสา (ความสอบสวนไตร่ตรอง) และตัวแปรตาม ประกอบไปด้วยทัศนคติภาวะผู้นำ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งคำนวณได้มาจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ จำนวน 3,786 คน ตามพื้นที่การปกครองของตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ได้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 คน เก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถาม จำนวน 362 ชุด ไปแจกกับประชาชนในตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ จำนวน 1 คน 3) กลุ่มผู้นำท้องถิ่น จำนวน 3 คน 4) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน 5) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $S.D.=0.28$) โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.45$, $S.D.=0.40$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.43$, $S.D.=0.76$) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.42$, $S.D.=0.45$) และด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.41$, $S.D.=0.30$)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.648^{**}$) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ พบว่า ปัญหาอุปสรรค พบว่า 1) การขาดงบประมาณในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพราะบางโครงสร้างต้องใช้งบประมาณสูง เกินศักยภาพของเทศบาล 2) การรณรงค์ให้ประชาชนร่วมกันช่วยดูแลรักษาความสะอาดของถนนและเส้นทางเดินเท้ายังไม่เพียงพอ 3) ในพื้นที่บางส่วนยังไม่มี การซ่อมแซมถนนและยังไม่สะดวกในการเดินทางช่วงฤดูฝน 4) ผู้บริหารยังให้การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการเรียนรู้ 5) สถานศึกษาบางแห่งยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และข้อเสนอแนะพบว่า 1) เสนอโครงการที่เกิดศักยภาพไปยังหน่วยงานที่มีงบประมาณหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมกันช่วยดูแลรักษาความสะอาดของถนนและเส้นทางเดินเท้า 3) ควรที่จัดให้มีโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนอย่างเร่งด่วน 4) จัดกิจกรรมให้ชุมชนมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 5) ผู้บริหารควรคอยสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยให้กับการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $S.D.=0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นได้ว่าไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ยอดโอวาท (2564) พบว่า ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย รูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย มีความคิดเห็นในระดับมาก น้อยที่สุด ได้แก่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความคิดเห็นในระดับมาก ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ในตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R = .648^{**}$) ความสัมพันธ์หลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ในเชิงบวกระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือ เมื่อผู้นำท้องถิ่นตำบลหนองม่วงไข่นำหลักอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในตำบลหนองม่วงไข่ จึงส่งผลในการพัฒนาดีมากขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ วงศ์แสงธรรม (2565) พบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานสำนักงานเลขานุการกรมทางหลวง ตามหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับประสิทธิภาพของการบริหารงานสำนักงานเลขานุการกรมทางหลวง อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการบริหารงานสำนักงานเลขานุการกรมทางหลวงมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับสูง 0.766 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ทำงานเป็นทีมศึกษาหาความรู้

พัฒนาตน พัฒนางานอยู่เสมอ เพื่อให้การบริหารงานมีผลสัมฤทธิ์สมบูรณ์มีประสิทธิภาพและบุคลากรมีความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กร

3. ปัญหา และอุปสรรคภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ พบว่า 1) การขาดงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพราะบางโครงสร้างต้องใช้งบประมาณสูง เกินศักยภาพของเทศบาล 2) การรณรงค์ให้ประชาชนร่วมกันช่วยดูแลรักษาความสะอาดของถนนและเส้นทางเดินเท้ายังไม่เพียงพอ 3) ในพื้นที่บางส่วนยังไม่มีทางเชื่อมแถมถนนและยังไม่สะดวกในการเดินทางช่วงฤดูฝน 4) ผู้บริหารยังให้การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการเรียนรู้เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย พรนิคม (2563) พบว่า ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการดำเนินการเลือกตั้งเลือกตั้ง ปัญหาคือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่สูงมากนักประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่สูงมากนัก และมีความเห็นว่า การเมืองท้องถิ่นยังมีปัญหาในการแบ่งพรรคแบ่งพวก แนวทางแก้ไขคือ ควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มีการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งเป็นอย่างดีและถูกต้อง ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น ปัญหาคือ การประชาสัมพันธ์ในระดับชุมชนน้อยทำให้ในบางที่เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในด้านการไปใช้สิทธิ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ พบว่า 1) เสนอโครงการที่เกิดศักยภาพไปยังหน่วยงานที่มีงบประมาณหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมกันช่วยดูแลรักษาความสะอาดของถนนและเส้นทางเดินเท้า 3) ควรจัดให้มีโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนอย่างเร่งด่วน 4) จัดกิจกรรมให้ชุมชนมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 5) ผู้บริหารควรคอยสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ทันสมัยให้กับการศึกษา 6) ควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพที่สามารถต่อยอดได้ เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลฉวี คำฝั้น (2563) พบว่า ระดับนโยบายทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมสวัสดิการชุมชนของประชาชนอำเภอสอง จังหวัดแพร่ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการ

บริหารจัดการกองทุนที่ดีและมีธรรมาภิบาล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากด้านการเสริมสร้างครอบครัว มีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นในระดับมากน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็น

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เป็นการสร้างภาวะผู้นำ ให้กับผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ คือ หลักธรรมสำหรับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความขยันหมั่นเพียร จิตตะ ความเอาใจใส่ วิมังสา มาบูรณาการกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน โดยมีภาวะผู้นำแบบชี้แนะ ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ LVPPE : MODEL ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

M = Moral คุณธรรม ได้แก่ คุณธรรม คือความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ และเป็นสุภาพชน เกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึก

รับผิดชอบ ชั่วดีเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว โดยประการต่าง ๆ เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้วจะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี จึงได้ชื่อว่า "เป็นผู้มีคุณธรรม"

V = Vision วิสัยทัศน์ ได้แก่การตั้งเป้าหมายที่จะประสบความสำเร็จ และมีความคาดหวังที่จะเกิดสิ่งดี ๆ ขึ้นในอนาคต เป็นเข็มทิศที่สำคัญของผู้นำที่ใช้นำจากแนวทาง ผู้นำที่ฉลาดจะไม่ผลักดันหรืออุดหนุนผู้ตาม ไม่ทำตนเป็นเจ้านายของลูกน้อง แต่ผู้นำจะออกมาเป็นแนวทางเพื่อออกทิศทางและใช้วิสัยทัศน์สร้างแรงบันดาลใจ แรงคลใจ ตลอดจนวางแนวทางและสร้างพลังให้แก่ผู้ตามโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนทุ่มเทเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์

P = Planning การวางแผน ได้แก่ การวางแผนเป็นการกำหนด บทบาทหน้าที่ของการทำงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้กระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจ ของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็น แนวทางปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

P = Participation การมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจ และอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจ และอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบ ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม

E = Evaluate การประเมินผล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ผลตามกำหนดบทบาทหน้าที่และความสำคัญ การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจัดทำเป็นครั้งคราวแบบเฉพาะกิจ เพื่อที่จะตอบคำถามบางอย่างเกี่ยวกับผลงานการประเมินผลจึงอาจเป็นการประเมินและอธิบายเกี่ยวกับประเด็นผลงานของโครงการหรือแผนงานและเกี่ยวพันโดยเฉพาะกับประเด็นที่มีความซับซ้อน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ คือ 1) M = Moral คุณธรรม 2) V = Vision วิสัยทัศน์ 3) P = Planning การวางแผน 4) P = Participation การมีส่วนร่วม 5) E = Evaluate การประเมินผล เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาชุมชน ให้เกิดความมั่นคง และมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์หรือให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน แก่ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง
2. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาส่วนร่วมในการนำเสนอแนะนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
3. ประชาชนควรมีกลุ่มหน่วยงานติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อที่จะได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและติดตามผลงานของผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรศึกษา งานวิจัยบทบาทของผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่
2. ควรศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่
3. ควรศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

- จิตรรัตน์ วงศ์แสงธรรม. (2565). ประสิทธิภาพการบริหารงานสำนักงานเลขานุการกรมทางหลวงตามหลักอิทธิบาทธรรม. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 24(1), 77-84.
- นวลนวี คำพันธ์. (2564). นโยบายทางการเมืองขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริมสวัสดิการชุมชนของประชาชน อำเภอสอง จังหวัดแพร่. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อารยา ยอดโอวาท. (2564). บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เอกชัย พรนิคม. (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมือง
แก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.